

Buitenland

De verschrikkelijke oorlog in Darfoer

Voor de vierde keer in zijn bestaan vergaderde de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties half november buiten zijn hoofdkantoor in New York. Plaats van handeling was de Keniaanse hoofdstad Nairobi. Onderwerp: de oorlog in Soedan. P-team medewerker Guido van Leemput schetst kort de achtergronden.

In februari 2003 kwamen gewapende organisaties van Darfoeranen in opstand tegen de centrale Soedanese regering in Khartoem. Sindsdien woedt er in de West-Soedanese provincie Darfoer een verschrikkelijke oorlog. De opstand mislukte en liep uit op een catastrofe: honderdduizenden burgers zijn inmiddels van huis en haard verjaagd en verblijven grotendeels in buurland Tsjaad. De Soedanese luchtmacht bombardeert Darfoer en milities van Arabische Soedanezen verjagen en doden de zwarte bevolking.

Aanleiding voor de aanval van de Darfoeranen was een akkoord dat zuidelijke opstandelingen na dertig jaar oorlog en met bemiddeling van de Amerikanen eind 2002 hadden gesloten met de regering. In Darfoer wilde men ook een gunstige regeling. Een verschil met Zuid-Soedan is echter dat daar veel olie in de grond zit (naar verluid van Koeweitse proporties). Vooral daarom kwam er eindelijk

zicht op een oplossing van het conflict – dat overigens nog wacht op uitvoering van het gesloten vredesverdrag.

Voorzichtige VN-resolutie

Terug naar Darfoer. Op 18 september 2004 nam de VN-Veiligheidsraad de uiterst voorzichtige resolutie 1564 aan. Naast het uitdrukken van 'ernstige bezorgdheid', kondigt de raad daarin aan 'maatregelen in overweging te nemen' als de Soedanese regering niet tegemoet komt aan de eisen van de VN. De resolutie roept verder de Soedanese regering op een einde te maken aan de heersende straffeloosheid in Darfoer en om de mensen te berechten die zich schuldig hebben gemaakt aan grove mensenrechtenschendingen. Ook wordt de VN-lidstaten gevraagd de Afrikaanse Unie logistiek en materieel te steunen in het uitbreiden van haar monitorfunctie in Darfoer. De resolutie is aangenomen met

elf tegen nul stemmen, en onthoudingen van Algerije, China, Pakistan en Rusland.

Europese Unie steunt Afrikaanse Unie

In Europa constateerde de EU enerzijds dat de Soedanese regering veel verplichtingen niet is nagekomen, waaronder neutralisering en ontwapening van de milities, en anderzijds dat de rebellen in toenemende mate overgaan tot aanvallen. De Europese Raad verwelkomde het besluit van de Afrikaanse Unie (AU) om haar waarnemersmissie in Darfoer (AMIS) uit te breiden tot 3320 waarnemers en beschermingstroepen. De Raad bevestigde zijn bereidheid om de aan AMIS te ondersteunen: er komt 80 miljoen euro uit een speciaal potje: 'Africa Peace Facility'. Daarnaast wil de EU planners en technici leveren aan de AU, alsmede advies en assistentie verlenen op het gebied van politiewerk. De Raad riep verder alle VN-leden op om genereus te reage-

ren op verzoeken van de VN en internationale humanitaire organisaties tot aanvullende bijdragen. In de EU is weinig belangstelling om verder veel te doen. Voor militaire interventie, die hier en daar wordt bepleit, is geen enkel animo.

SP-fractie: kiezen voor de VN-route

In Nederland volgt de regering niet de Kamerfracties die roepen om militair ingrijpen. Naar de mening van de SP-fractie legt ze terecht de nadruk op de humanitaire ramp die de 1,5 miljoen vluchtelingen in Soedan bedreigt. Kamerlid Harry van Bommel: 'Steun in de vorm van voedselhulp, financiering van de waarnemersmissie van de Afrikaanse Unie en het volgen van de VN-route van onderhandeling en druk uitoefenen, kan op de korte termijn het leven van veel vluchtelingen redden. Dat wil geenszins zeggen dat militair ingrijpen te allen tijde uitgesloten moet zijn. Kiezen voor de VN-route in plaats van nu militair ingrijpen, komt minder flink over maar zou wel eens veel effectiever kunnen zijn.' ●

Wie de ontwikkelingen in Darfoer op de voet wil volgen kan terecht bij de stichting Vluchteling via www.helpdarfur.nl/laatstenieuws.html